

UNIVERZITA PARDUBICE Fakulta filozofická	
Směrnice č. 2/2026	
Věc:	Pravidla pro používání nástrojů generativní AI při studiu
Působnost pro:	Fakulta filozofická Univerzity Pardubice
Účinnost od:	23. 6. 2026
Vypracoval:	Mgr. et Mgr. František Válek, Ph.D., proděkan pro vnitřní záležitosti a rozvoj FF UPCE
Schválil:	doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D., děkan FF UPCE

Článek 1 Úvodní ustanovení

- (1) Tato směrnice stanovuje základní pravidla pro používání nástrojů generativní umělé inteligence (dále jen „AI“) při plnění studijních povinností, zejména při zpracování písemných prací, tak aby byla zachována akademická integrita, transparentnost, ověřitelnost a řádné citování zdrojů.
- (2) K používání AI na UPCE existují doporučení:
- a) Na úrovni univerzity existuje řada doporučení týkajících se psaní závěrečných prací (doporučení je dostupné a aktualizované na webu knihovny UPCE: <https://knihovna.upce.cz/knihovna/zaverecne-prace>).
 - b) Na úrovni fakulty jsou pravidelně aktualizovaná doporučení, která se týkají více oblastí používání AI (<https://ff.upce.cz/ff/pouzivani-umele-inteligence-ai-na-ff>).
 - c) Další doporučení mohou existovat na úrovni jednotlivých pracovišť.

Článek 2 Úrovně používání AI

- (1) Na FF UPCE rozlišujeme následující úrovně použití AI nástrojů:
- a) **Úroveň 1 - Bez užití AI:** Na této úrovni je zakázáno jakékoliv použití generativních AI nástrojů. To se týká i základních funkcí, o kterých jako o AI často ani nepřemýšlíme, jako jsou např. autokorekce ve Wordu, používání Grammarly a obdobných nástrojů, používání překladačů (např. DeepL, Google Translate).
 - b) **Úroveň 2 - Základní užití AI:** Tato úroveň odpovídá běžné dřívější praxi, tedy používání nástrojů pro kontrolu textu (Word), včetně pokročilých korektorských funkcí, které nabízejí Grammarly, Writefull a obdobné nástroje. Při přípravě výstupů je také možné používat automatické překladače (např. DeepL, Google Translate) nebo nástroje pro bibliografickou rešerši (např. v rámci Elicit, SciSpace).
 - c) **Úroveň 3 - Rámcové užití AI:** Nástroje generativní AI je možné použít jako konzultanta, např. při tvorbě struktury práce, prozkoumávání nápadů. Do této úrovně spadá také používání mnohých akademických AI nástrojů (např. Elicit, JSTOR AI research tool), pokud přímo nezasahují do výsledného textu.
 - d) **Úroveň 4 - Pokročilé užití AI:** Nad rámec úrovně 3 je možné využívat nástroje generativní AI jako aktivního partnera („spoluautora“) při tvorbě textu. Text práce vzniká v opakované, mnohačetné interakci mezi studujícím a AI: studující zadává podněty, kriticky posuzuje a vybírá z nabídnutých variant, vrací text k přepracování, doplňuje vlastní formulace a přejímá či upravuje formulace AI. Podstatná je soustavná

tvůrčí účast studujícího v celém procesu vzniku textu. Samotné jednorázové vygenerování textu nástrojem AI této úrovni neodpovídá.

- e) **Úroveň 5 - Absolutní užití AI:** Studentská práce je studujícím vytvořena pomocí AI nástrojů bez vlastního aktivního přispění, postupného a podstatného vylepšování, nebo jen s minimálními zásahy (např. s pomocí AI agenta).

Článek 3 Používání AI při studiu

- (1) Pokud není stanoveno jinak, je možné používat AI do úrovně 3, včetně.
- (2) Tvorba všech výstupů během studia podléhá Etickému kodexu Univerzity Pardubice (Směrnice č. 3/2025). AI do této oblasti potenciálně vstupuje. Pro zajištění souladu s Etickým kodexem a aby byla zachována akademická integrita jsou studující povinni dodržovat následující pravidla při vytváření studentských výstupů.
- a) Používání nástrojů AI, které zasahují do jazykové korektury se nemusí v práci jakkoliv uvádět.
 - b) Použití AI jako „konzultanta“ (např. pomoc s obsahem, poskytování reflexe k napsanému textu, brainstorming, precizování výzkumných záměrů, hypotéz a výzkumných otázek,¹ pomoc s rešerší literatury, pomoc s precizováním formulací atp.) je nutné v práci na vhodném místě deklarovat a popsat způsob používání. Detailnost popisu musí být úměrná míře použití AI a celkovému rozsahu práce.
 - c) Do úrovně 3, včetně, platí, že v případě, že je výstup AI použit v celku (nebo jen s mírnými úpravami), je třeba jej takto přímo citovat (vč. uvozovek), stejně jako se nakládá s jakýmikoliv jinými přímými citacemi. Toto se týká i převzetí pasáží, které jsou strojově přeložené.
 - d) Od úrovně 4, včetně, tedy v případě, že práce je komplexně výsledkem aktivní a postupné komunikace mezi AI a studujícím, a kdy lze jen těžko přesně odlišovat části formulované AI a části formulované studujícím, nemusí se jednotlivé přebrané úseky přímo citovat (mimo pasáží, které jsou strojově přeložené). V tomto případě musí být deklarace doprovázena detailním popisem postupu práce s AI (v případě kvalifikačních prací v rozsahu celé kapitoly, v případě kratších prací úměrně jejich rozsahu a povaze).
- (3) K veškerým faktografickým informacím, které studující získají z AI, jsou povinni dohledat relevantní akademické zdroje, obdobně jako by tvrzení museli dokládat bez používání AI. AI sama o sobě není nikdy považována za relevantní akademický zdroj.
- (4) V souladu s Etickým kodexem je nepřipustné, a je považováno za zvlášť závažný akademický prohřešek:
- a) generování neexistujících zdrojů;
 - b) generování existujících zdrojů, ve kterých není uvedena informace, kterou má zdroj dokládat;
 - c) generování výzkumných dat (např. data sociologického průzkumu);²
 - d) vydávání generovaného textu za vlastní.

¹ V tomto ohledu se směrnice vědomě rozchází s doporučeními univerzity, která pomoc AI s výzkumnými otázkami považuje za nevhodnou.

² Pokud nejsou explicitním předmětem výzkumu vygenerovaná data (např. studie zkoumající kvalitu generovaných překladů).

- (5) Vyučující mohou stanovit pro jednotlivé předměty a jednotlivé výstupy i jiná pravidla (např. v rámci jazykových cvičení může být zakázáno používat i nástroje korektury; vyučující mohou v rámci svých předmětů AI zcela zakázat; nebo naopak používání AI zcela povolit i bez nutnosti tento fakt uvádět či citovat).
- a) Studující jsou povinni požadavky stanovené v rámci jednotlivých předmětů respektovat a jejich porušení bude považováno za nelegitimní použití AI.
 - b) Pokud vyučující stanoví jinou úroveň použití AI než na výchozí úrovni 3, musí být tato skutečnost uvedena v sylabu předmětu ve STAG. Pokud se úroveň použití proměňuje v průběhu semestru či pro jednotlivé úkoly, vyučující tuto skutečnost jasně komunikují v zadání.
- (6) V případě bakalářských a magisterských kvalifikačních prací je úroveň používání AI stanovena vedoucí/m práce dle povahy témat, teorií a metodologií.
- a) Pokud je úroveň jiná než výchozí 3, své rozhodnutí musí vedoucí předem konzultovat s garantem/garantkou programu (toto rozhodnutí ale nepodléhá schválení garantkou/garantem).
 - b) V případě využití úrovně 4 je na vedoucí kladena zvýšená odpovědnost za sledování průběhu vzniku práce a samostatného přínosu studujících.
 - c) Úroveň použití AI (a případné další upřesnění) je explicitně uvedena v zadání kvalifikační práce.
- (7) Pravidla použití AI při psaní doktorských disertačních prací stanovuje čl. 8, bod 3 Směrnice č. 2/2024 ve znění dodatku č. 2/2025 „Řád doktorského studia“.
- (8) Vyučující sami jsou v rámci svého užívání AI nástrojů transparentní a pokud AI nástroje (od úrovně 3 výše) zasahují do hodnocení aktivit studujících nebo do poskytování zpětné vazby, pak tuto skutečnost transparentně a předem komunikují. Hodnocení nesmí být nikdy založeno pouze na AI nástrojích a za hodnocení plně odpovídají vyučující.
- (9) Pokud se studujícímu prokáže nepřiznané či nelegitimní použití AI ve studijním výstupu, bude postupováno obdobně jako s plagiáty a může dojít k disciplinárnímu řízení.

Článek 4 **Závěrečná ustanovení**

- (1) Tato směrnice nabývá účinnosti dnem vydání.

V Pardubicích, dne 23. 6. 2026

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan FF UPCE

Příloha č. 1 – Příklady pro úpravu sylabů³

Následující příklady slouží pro inspiraci a nejsou závazné. Formulace mohou vyučující přizpůsobit dle zadávaných úkolů. Použití AI může být upřesněno rozličně pro jednotlivé úkoly v rámci předmětu.

Úrovně použití AI při plnění studijních povinností

Úroveň použití 1

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 1. Cílem předmětu je rozvíjet schopnosti a dovednosti zcela bez asistence AI nástrojů. Při tvorbě hodnocených výstupů tedy není povoleno využívání nástrojů generativní AI, a to včetně nástrojů autokorekce ve Wordu, používání Grammarly a obdobných nástrojů, či používání překladáčů (např. DeepL, Google Translate).“

Úroveň použití 2

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 2, s dodatečnými omezeními. Není tedy povoleno využívání nástrojů generativní AI při tvorbě hodnocených výstupů (mimo nástrojů jako jsou Grammarly či autokorekce Word). Úkolem tohoto předmětu je rozvíjet samostatnou analytickou a tvůrčí kompetenci bez výrazné technologické asistence. Oproti standardní úrovni 2 není možné AI nástroje použít ani na bibliografickou rešerši či překlady.“

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 2. Úkolem tohoto předmětu je rozvíjet samostatnou analytickou a tvůrčí kompetenci bez výrazné technologické asistence. Není tedy povoleno využívání nástrojů generativní AI při tvorbě hodnocených výstupů (mimo nástrojů jako jsou Grammarly či autokorekce Word). AI je možné použít na bibliografickou rešerši či překlady pomocí automatizovaných AI nástrojů, tuto skutečnost je ale nutné deklarovat a překlady řádně citovat.“

Úroveň použití 3 (výchozí)

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 3. V tomto předmětu je povoleno využívání nástrojů generativní AI jako podpůrného prostředku („konzultanta“) při plnění studijních úkolů. Studující jsou povinni každé substantivní využití AI přiznat a popsat. Text seminárních prací je vždy psaný studujícím samotným, případné přebrané pasáže z AI nástrojů je nutné uvádět jako přímé citace. Odpovědnost za správnost, originalitu a integritu odevzdaných výstupů nese vždy autor(ka) práce.“

Úroveň použití 4

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 4. V tomto předmětu je povoleno využívání nástrojů generativní AI jako aktivního partnera („spoluautora“) při plnění studijních úkolů. Odpovědnost za správnost, originalitu a integritu odevzdaných výstupů nese vždy autor(ka) práce. Proces použití není třeba u jednotlivých úkolů uvádět, reflexe používání je ověřována při diskusích na hodině.“

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 4. V tomto předmětu je povoleno využívání nástrojů generativní AI jako aktivního partnera („spoluautora“) při plnění studijních

³ Inspiraci pro tyto formulace byla disertační práce Barbory Kovářové (*Umělá inteligence a problematika autorských práv v akademickém prostředí*, 2026, Univerzita Pardubice), příloha č. 5. Přístup Kovářové k AI se v některých aspektech od přístupu FF liší a formulace jsou tady upraveny tak, aby odpovídaly této směrnici.

úkolů. Odpovědnost za správnost, originalitu a integritu odevzdaných výstupů nese vždy autor(ka) práce. Proces použití je třeba u každého úkolu krátce popsat.“

Úroveň použití 5

„V tomto předmětu je použití AI stanoveno na úrovni 5. Nejsou žádná omezení (mimo zákonná či univerzitní, např. použití nástrojů od DeepSeek) a práci není třeba jakkoliv komentovat. Používání AI bude předmětem diskusí na hodině.“

Hodnocení s asistencí AI ze strany vyučujících

Doporučené zásady: studující jsou o případném použití AI v hodnocení informováni předem; hlavní odpovědnost nese vždy vyučující; výsledné hodnocení není nikdy založeno výhradně na výstupu AI; případné podezření na nedovolené použití AI se nikdy neopírá pouze o tzv. detektory AI, které jsou nespolehlivé a neprůkazné.

Varianta – AI se v hodnocení nepoužije:

„Úkoly v tomto předmětu hodnotí výhradně vyučující bez použití AI nástrojů.“

Varianta – úprava textu zpětné vazby (práce se nenahrává):

„Úkoly hodnotí vyučující. Text zpětné vazby může být upraven pomocí AI (fakultní licence ChatGPT) pouze kvůli lepší čtivosti. Práce studujícího není do AI nástroje nahrávána.“

Varianta – AI jako pomůcka při hodnocení:

„Úkoly hodnotí vyučující s asistencí AI nástrojů. Použita je fakultní licence ChatGPT, která zajišťuje, že studentské práce nejsou využívány k trénování modelů. AI umožňuje efektivnější zpětnou vazbu; hodnocení není nikdy založeno pouze na AI, hlavní odpovědnost nese vyučující.“

Varianta – AI jako druhý názor:

„Úkoly hodnotí vyučující; jako druhý stupeň kontroly a další konzultant může být použit AI nástroj. Práce je nahrána do fakultní licence ChatGPT, která zajišťuje, že studentské práce nejsou využívány k trénování modelů. Výsledné hodnocení není nikdy založeno pouze na AI, hlavní odpovědnost nese vyučující.“